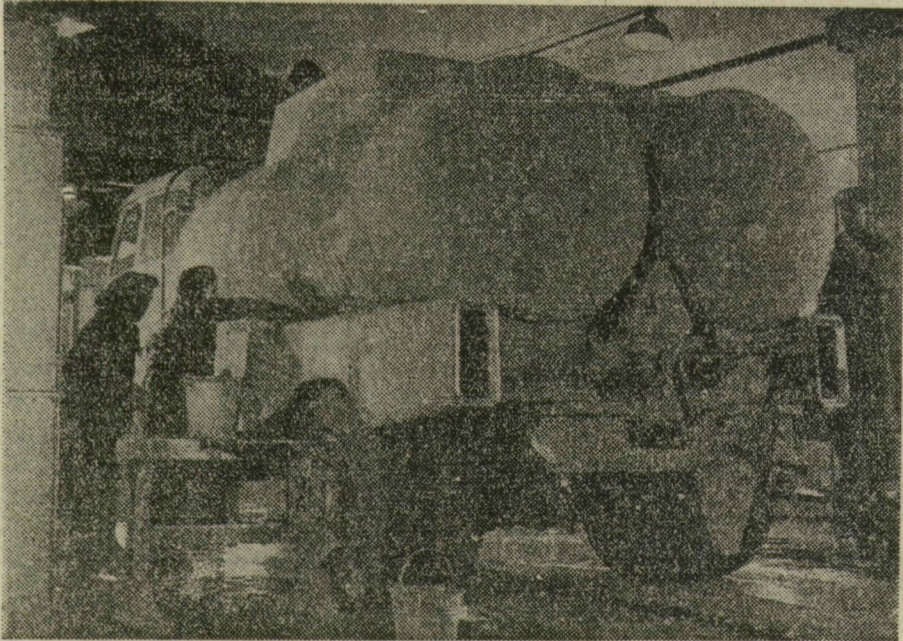

A lipcsei vásárra készül

A csepeli autógyárban elkészült a D 707-es anyagszállító gépkocsi prototípusa. A gépkocsi hathengeres, 145 lóerős Csepel motorral készült, s a nyerges vonatokat helyett meredek utakon használható. Tervezője Csefali István mérnök, formatervezője Cserny Miklós grafikus. Az új gépkocsit először az idei lipcsei vásáron mutatják be. A képen: a festőben dolgoznak az új gépkocsin

Ők példázzák leginkább Vasutasbrigádok a rókusi géptelegen

Aligha tudják annyian, hogy merre van a MÁV szegedi gépállomása, mint mondjuk a kenderfonógyár. A rókusi állomás vágányain túl, apró, földszintes épületek, műhelyek húzódnak meg, egész kis üzem. Itt végzik a vasútigazgatóság területén levő vonalépítkezések előkészítését.

Hidraulikus keréklehúzó

Három brigád dolgozik a telepen. Közülük a Zója és a Makarenko egyikeppen elnyerte már a szocialista-brigád címet, sőt két ízben az oklevelet is — mondja Fogas Pál, az építési főnök-ség versenyfelelőse. — Munkájukkal példát mutatnak a többieknek.

Nemcsak a napi termelésben — egészíti ki főnökük, Varga Ferenc, főintéző, a véleményt —, kiváló újtók is. Januárban három újtási javaslatot nyújtott be a Zója-brigád, egyet már használatba is vettek belőlük. Ez hidraulikus emelő, melyet úgy alakítottak át, hogy a vágánygépkocsik pótkocsijának kerekét, amit azelőtt csak keserves kézi munkával lehetett leszerelni, most könnyűszerrel lehúzzák vele a tengelyről.

Ők a társadalmi munka motorjai is az üzemben. Mást ne mondják, a Vasutas-sportpálya felújításához 900 órát ajánlottak fel, s 600-at már teljesítettek is. Ami még hátra van, azt már nem földmunkával, mint eddig, hanem szereléssel, különböző vasas szakmába vágó tevékenységgel tudják le.

Megismerkedni egy szovjet brigáddal

Tanulnak, művelődnek a szocialista brigádok —

— folytatja. — Az egyik brigádvezető most fejezi be az általános iskolát és készül technikumba, van olyan brigádtag, aki már a harmadik technikumot osztályt végzi. A könyvbizományos nem győzi idehordani a könyveket, mert mind megvásárolják tőle. Nagyon szeretnek olvasni.

— Most, hogy júniusra harmadszor is várományosai vagyunk a szocialista brigád oklevélnek — meséli Lázár János, a Zója munkacsapat vezetője —, újabb vonásokkal akarjuk gazdagítani brigádunk életét. Úgy tervezzük, hogy el-eljárunk majd különböző üzemekbe, hogy egy kicsit kitekintsünk a magunk portájáról. A Ganz MÁVAG-ba készülődünk például, és a Szegedi Textilművekbe is.

— Van egy nagy vágyunk: szeretnénk megismerkedni a szovjet testvérváros, Ogyeszsa egyik hasonló szakmában dolgozó, vasutas, kommunista brigádjával. Először persze csak levélben, azután személyesen is.

A másik sem rosszabb

A beszélgetők mindegyike helyesli a javaslatot. Hanem egyszerűen csak megszólal Józsa Zoltán, a szakszervezeti titkár: — Kötőbrigád a Zója, de én szerintem a Makarenko semmivel sem rosszabb. Erdemes lenne róluk is szót ejteni.

— Úgy is van — mondja a Zójások vezetője, Lázár János. — Sajnos, Gajdán István, a Makarenko-brigád vezetője nincs itthon, de én is be tudok számolni munkájukról, hiszen mindkét munkacsapat egy időben alakult, s azóta is jó barátságban él egymással, sokszor beszél meg közösen a problémáikat. A munkával, a tanulással, az újtásokkal kapcsolatban va-

lóban nehéz lenne eldönteni, hogy melyik a különb a kettő közül.

— De talán nem is lényeges — veti közbe Fogas Pál. — A szentesi építési főnökség kötelekben versenyző 32 munkacsapat közül ez a két szegedi, a Zója és a Makarenko példázza leginkább, milyen szép eredményeket lehet elérni a szocialista brigád-mozgásban, hogyan segíti elő az új embertípus kialakulását az az áldozatos, fáradtságát nem ismerő munka, melyet ők végeznek.

F. K.

A népművelés korszerűsége

Ismeretes, hogy az a válsághangulat, amely a népművelés és különösen a műkedvelés körül néhány éve kialakult és nem egy helyen még most is tart, nem minden ok nélkül született meg. Az emberek, akik nemrégiben ösztön és lelkesen tapsoltak egy-egy produkciónak, amit a műkedvelő színjátszók, vagy táncosok mutattak be, hirtelen és sokak számára egészen váratlanul, elfordultak ezektől az előadásoktól, nem látogatták őket, s a műkedvelők munkáját a legtöbb helyen a közömbösség sülket csendje fogadta.

A népművelők, érthető módon, nem kis riadalommal tapasztalták ezeket a jelenségeket. Nem értették, mi történt a közönséggel, sőt sokan teljesen kilátástalannak tekintették ezután munkájuk jövőjét is. A pesszimizta színezetű válsághangulat a népművelők között elterjedt és megerősödött. Úgy-hogy sokáig még ők maguk sem vették észre — pedig hát ott voltak a munka első vonalában —, hogy a népművelésben valami új is elkezdődött. Ezek az új jelenségek azért maradtak rejtve sokáig sokuk szeme elől, mert kívül álltak a népművelés hagyományos és örökérvényűnek tartott formáin. A tradíciókhoz ragaszkodó színjátszó, különösen rendező az első időkben csakugyan nem tudhatta, mit is kezdjen például az újonnan született és gyorsan elterjedt irodalmi színpadokkal. Nem csoda, ha a régi színjátszáshoz képest, amely háromfelvonásos darabok előadását ambicionálta, ezt az új formát a rendezők közül többek kérésére eltekintettek, s nem előrehaladást láttak benne, hanem visszafejlődést. Vagy hogyan tudta

volna beilleszteni a hagyományos keretekbe az így gondolkodó népművelő a hihetetlen gyorsasággal szaporodó szellemi vetélkedőket, a Ki mit tud? és a Ki miben tudós? versenyeket.

Ez a válsághangulat azonban, szerencsére, jórészt már a múlté. Pillanatnyilag az a helyzet, hogy a legtöbb népművelő belátta az új formák szükségességét, meggyőződött arról, hogy ezeket valóban maga az élet alakította ki, és tényleges igények követelik fejlesztésüket. De még mindig találkozhatunk azért olyan népművelőkkel, akik nem látják világosan ezeknek a változásoknak a jelentőségét. Azt mondják, az a bizonyos fokú közömbösség és érdektelenség, amely a műkedvelés hagyományos formái iránt megnyilvánul, kizárólag a városi emberek között jelentkezik, csak a várost érinti. A televízió hatása ugyanis — sokan hajlamosak arra, hogy az összes problémákat ezzel magyarázzák — főképpen és mindenképpen a városokban jelentkezik. Falun egészen más a helyzet — mondják. — Ott nem kell törekedni az újra, ott még sikere van a hagyományosnak is. Következésképp nincs is szükség különösebb változásra. Ha a produkciók, amelyet a műkedvelők kidolgoztak, nem kell a városban, ott a falu, ki lehet vele utazni.

Ebben az okoskodásban van annyi igazság, hogy az új iránti igény, az új követelése a népművelésben valóban nem egyforma erővel jelentkezik a városokban és a falvakban. Falun ez az igény nem olyan szembeötlő. Tévednénk azonban, ha azt hinnénk, hogy ott semmiféle ilyen követelés nincs.

Ha talán lassabban is, de az új népművelési formák szerete a falvakban is feltar-tóztathatatlanul bontakozik ki. Azok a városi csoportok járnak el tehát helyesen, amelyek ezt figyelembe véve újat vizsgálnak a falvakba.

Kulturális forradalmunk egyik legjelentősebb eredménye, hogy az elmúlt esztendőekben a falvak műveltségi állapotában nagy jelentőségű változások következtek be. Más ma a falusi lakosság műveltségi igénye, izlése, mint mondjuk akár 10 vagy 12 évvel ezelőtt is. Akí azt hiszi, hogy ezeket az új, ezeket a mai, megváltozott igényeket ki-elégíti azaz, hogy éventenkétszer, vagy háromszor bemutat egy-egy színdarabot, téved. A parasztság ma már jóval többet vár ennél.

Azt várja például, hogy sokkal jobban szervezzék meg, mint eddig, a hivatásos művészet »szolgáltatásait«. Olyan falu már szinte nincs is, ahol ne lenne televízió. Olyan azonban sok van, ahol ezek a készülékek nincsenek jól kihasználva. A hivatásos színházak tájékoztatóit sem készítik elő mindenütt és mindig kellő gondossággal. A népművelők egyik leg-főbb feladata, hogy ilyen tekintetben is többet tegyenek az eddigieknél és érjék el, hogy a falvak népe minél többet kapjon a hivatásos művészek produkciójából.

A korszerű népművelés egyik feladata bizonyos praktikus igények kielégítése. Az emberek falun is egyre nagyobb számban szeretnék olyan-mit tanulni, aminek közvetlen hasznát vehetik. Ki foglalkozzon ezekkel az igényekkel, ha nem a népművelők? A szakoktatással kapcsolatos munka fő feladataiból a népművelőkre is nagyon sok hárul.

A korszerű népműveléshez az is hozzátartozik, hogy alkalmakat teremtsen a falusi emberek társas életéhez. Ahhoz tehát, hogy az emberek közt formák nélkül is összegyűlhessenek, pusztán azért, hogy beszél-gessenek egymással, kicsere-ljék gondolataikat — ha tetszik — társadalmi életet e'jenek. Ha valaki ma falun — ahogy mondani szokták — »emberek közé akar menni«, sok helyen végülis csak a kocsmába jut el. Pedig a klubélet megszervezésével kitűnő alkalmat és formát lehet teremteni az ilyen igények kielégítéséhez. Késégtelen, ennek a munkának vannak példák olyan falusi művelődési otthonok, amelyek mindössze egy nagy terem-ből állnak. Az ilyen otthonokban valóban nem lehet klubéletet teremteni, ehhez kis helyiségre van szükség. Dehát ilyen szobát — amint ezt több példa is bizonyítja — minden faluban lehet találni, ha nem a művelődési otthonban, akkor másutt. A legfontosabb, hogy a népművelők és a falvak vezetői felismerjék ennek a munkának a jelentőségét.

Magától értetődik, hogy a korszerű népművelésnek ezeken kívül még sok egyéb feladata, tennivalója van. Nem az a célunk, hogy ezeket részletesen felsoroljuk. A legfontosabbat a lényegét szeretnénk érzékeltetni. Azt tehát, hogy a mai korszerű népművelés — szemben a tiz-tizenkét évvel ezelőttivel — nemcsak egy-két műkedvelő és ismeretterjesztő előadás megtartását jelenti. Lehet-séges, hogy ezeknek az új feladatoknak a megvalósítá-sa nem mindig jár olyan lát-ványos feltűnő eredmények-kel, mint a régebbiké, de az egészen biztos, hogy legalább olyan fontosak a falusi lakosság kulturálódásának elő-segítésében, mint azok. A népművelésnek ez az értel-me és célja. Ezért kell tá-mogatnunk a népművelés új formáit.

Papp Lajos

ÖKRÜS LÁSZLÓ

Kétszázhusz százalékos szorgalom

Szocialista üzemegységgé alakult a Felgyői Állami Gazdaság pusztaeszeri részlege

A szőlőnek kedvezett az időjárás tavaly a szegedi járásban is. Am olyan kimagasló jó termés, mint a Felgyői Állami Gazdaság pusztaeszeri üzemegységének szőlőiben, sehol másutt nem volt.

Átlagosan hetvenkét mázsa szőlőt szedtek le a kaszteri holdanként a ros-kadozó tőkéről. S különö-sen bő ez a termés hozam, ha figyelembe vesszük, hogy az itt levő szőlők egy jelen-tős hányada fiatal, harmad-negyedéves telepítésű.

A termelési terv holdan-ként 32 mázsa termésátla-got írt elő ennek az üzemegységnek a múlt esztendőre. Ezt a tervszámot pontosan 220 százalékra teljesítette a pusztaeszeri telep.

Becsületére válik az itt dolgozóknak ez a szép ered-mény. S hogyan érték el? Szorgalmas, lelkiismeretes munkával. Példamutató eredményeket — ha azok reális, valóságos eredmények — csak példamutatóan jó, szor-galmasan, gondosan végzett munkával lehet elérni.

Tizenegy szocialista brigád igyekezete

Ebben az állami gazda-ságban általában nincs baj a munkafegyelmével. Meg-felelő a kereset, szívesen dolgoznak az emberek. S egyre jobb a közösségi szel-lelem, a kollektív munkakedv és vetélkedési hajlandóság is, különösen a szőlőtermesz-téssel foglalkozó telepek dolgozóiban.

Tizenegy szocialista bri-gádja van a Felgyői Állami Gazdaságnak. A brigádok mind teljesítették a kitént-ező cím elnyerésének fel-tételeit. A brigádok közösségébe tömörült 118 állami gazdasági dolgozó mind egyénileg is megállta a hely-t.

A tizenegy brigád közül hét Pusztaeszeren működik, a

gazdaság pusztaeszeri szőlőte-lepén. A hét brigád közül háromban csak nők dolgoz-nak. A hét asszonybri-gád Bencsik Sándorné, Sza-bó Mária és Varga Eszter brigádvezetők irányításával egész éven át egyenrangú vetélytársra volt eredményei-kezt tekintve is a férfi-brigádoknak.

Szocialista brigád — szocialista közösség

A három asszonybrigád és a férfiak négy brigádjára For-gó Lajos, Horváth György, S. Kovács Mihály és Z. Ko-vács Antal vezetésével koratavasztól késő őszi fűrészá-sítást nem sajnálva igyekezett gondosan elvégezni minden munkát a földeken. A nyi-tástól a takarásig mindig volt valamennyi nivaló. S ta-vasszal különösen kemény próbára tette a brigádok ki-tartását a hosszú tél és az-tán pedig a hirtelen jött térszárazság, amelytől olyanná vált a homok, mint a füst, marta a bőrt, égette az orrt, a fület és a szájat.

Volt munka éppen elég. S a közös fáradozás közös-ségekké kovácsolta vala-mennyi brigádot. Ha valaki megbetegedett, a brigád többi tagjai együtt mentek el meglátogatni, s »brigádban-kezdtek szórakozni, moziba, színházba járni is a pusztá-szeriek.

Baki Ferenc, az üzemeg-ység vezetője elégedetten be-szél az embereknek erről a lassú átalakulásáról, a kö-zösségi érzésnek erről az eb-redéséről. S nagyrészt en-nek a jó közösségi szellem-nek, ennek az összetartás-nak tulajdonítja ő is az elért kiemelkedő munkasikeret.

Elsőként Csongrád megyében

Nemrégiben értekezletre gyűltek össze Pusztaeszeren az állami gazdaság tizenegy

Márciusban megkezdődik az ipari pályára lépő fiatalok jelentkezése a vállalatoknál

Elérkezett az ipari pályá-ra készülő fiatalok szakmun-kásképzésre jelentkezésé-nek kezdeti ideje. A jelent-kezés márciustól augusztusig tart, de a szülők jól teszik, ha mielőbb helyet biztosítanak gyermeküknek valamely vállalatnál, mert a gyá-ruk, üzemek is igyekeznek gyorsan összetaborozni első-éves ipari tanulóárdájukat az 1963-64. tanévre. A szakmunkás-tanulók felvé-telének rendszere ugyanis nem azonos a középiskolai felvételek módjával. A fel-vételi jelentkezéseket — né-hány kivételtől eltekintve — nem az általános iskolák igazgatói továbbítják, hanem

a fiataloknak maguknak kell felvételi helyet keresni-ök, maguknak kell jelent-kezniük annál a vállalatnál, ahol szakmát akarnak tanulni. Az idén mintegy 55 000 elsőéves ipari tanuló vesznek fel. A legtöbb fiat-al — 24 000 — a vas-égyipari szakmákban hely-yezkedhetik el. A könnyű-ipar 9000 elsőéves tanuló jelentkezését várja, az építő-ipari szakmákra körülbelül 9000 tanuló vesznek fel. A mezőgazdaság 8200 fiatal-t vár.

Valamennyi szakma jó ke-resetet jelent, a legjobbat azonban a gépipari, a ne-hézipari és az építőipari szakmák kínálják. (MTI)